

2. Η ΚΡΙΣΗ (ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ)

ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Ο Ισραήλ ήτο άγιος εις τον Κύριον, απαρχή των γεννημάτων αυτού, πάντες οι κατατρώγοντες αυτόν ήσαν ένοχοι, κακόν ήλθεν επ' αυτούς, λέγει Κύριος.» Ιερεμίας 2/β' 3.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Κριτ. 2/β' 1-15, Α' Βασ. 12/ιβ' 26-31, Β' Χρον. 33/λγ' 9,10, Ιερ. 2/β' 1-28, 5/ε' 2,3.

Η ανθρώπινη κατάσταση μετά την Πτώση, ήταν σε τέτοια κρίση που για να βγούμε από αυτήν χρειάστηκε η σταυρική θυσία του Ιησού. Η κρίση ήταν μεγάλη, δεδομένου των μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπισή της.

Στην Αγία Γραφή βρίσκουμε πολλές ιστορίες που εξελίσσονταν εν μέσω κρίσιμων καταστάσεων, κάτι το οποίο βλέπουμε και στην εποχή του Ιερεμία, όπως και σήμερα.

Ο λαός του Θεού αντιμετώπισε πολλές προκλήσεις, εσωτερικές και εξωτερικές. Δυστυχώς όμως, παρά την τρομερή στρατιωτική απειλή ξένων δυνάμεων, η μεγαλύτερη κρίση προερχόταν από μέσα. Όταν λέμε από μέσα δεν αναφερόμαστε μόνο στη διαφθορά της ηγεσίας και του ιερατείου, αλλά και στο ότι η καρδιά των ανθρώπων είχε σκληρύνει και διαβρωθεί τόσο πολύ από την αμαρτία και την αποστασία, που απέρριπταν τις προειδοποιήσεις του Θεού που θα τους είχαν σώσει από την καταστροφή.

Η αμαρτία από μόνη της είναι αρκετά κακή, όταν όμως αρνείσαι και να την αφήσεις, τότε πρόκειται για₁₃ κρίση!

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Όταν οι Ισραηλίτες έφτασαν στη Γη της Επαγγελίας, μετά από χρόνια περιπλάνησης στην έρημο, δεν άργησαν να εμφανιστούν προβλήματα. Με την εμφάνιση μίας νέας γενιάς που «δεν εγνώρισε τον Κύριον» (Κριτ. 2/β' 10), ξεκίνησε η πνευματική κρίση που από πολλές απόψεις επηρέασε το έθνος σε όλη του την πορεία. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που επηρέασε και τη Χριστιανική εκκλησία.

Διαβάστε Κριτ. 2/β' 1-15. Τι προκάλεσε την κρίση και πώς εκδηλώθηκε;

.....
.....
.....

Στο εδ. 11 διαβάζουμε: «Και έπραξαν οι υιοί Ισραήλ πονηρά ενώπιον του Κυρίου». Κάθε γενιά, η μία μετά την άλλη, απομακρυνόταν όλο και περισσότερο από τον Θεό μέχρι που το έθνος κατέληξε να πράττει όλα όσα ο Θεός τους πρόσταξε να μην κάνουν. Εξαιτίας της αμαρτίας τους αντιμετώπιζαν την μία κρίση μετά την άλλη, αλλά ακόμη και τότε ο Κύριος δεν τους εγκατέλειψε. Χρησιμοποίησε τους κριτές (Κριτ. 2/β' 16), για να τους ελευθερώσει από τις θλίψεις τους.

Μετά τους κριτές, το έθνος απόλαυσε μία περίοδο σχετικής ειρήνης και ευημερίας υπό την μοναρχία των βασιλέων Σαούλ, Δαβίδ και Σολομώντα, διάρκειας περίπου 100 χρόνων. Κατά τη βασιλεία του Δαβίδ και του Σολομώντα αναπτύχθηκαν σε θρησκευτική δύναμη.

Οι «καλές» εποχές ωστόσο δεν κράτησαν για πολύ. Μετά το θάνατο του Σολομώντα (περίπου το 931 π.Χ.), το έθνος χωρίστηκε σε δύο μέρη, στο Βόρειο – το βασίλειο του Ισραήλ, και στο Νότιο – το βασίλειο του Ιούδα. Μεγάλη ευθύνη γι' αυτήν την κατάληξη είχε η κακή ηγεσία του Σολομώντα, ο οποίος – παρά τη σοφία του – έκανε πολλά λάθη. «Οι φυλές είχαν υποστεί μακρόχρονα θλιβερά αδικήματα εξαιτίας των καταπιεστικών μέτρων του προηγούμενου κυβερνήτη τους. Η πολυδάπανη βασιλεία του Σολομώντα στο διάστημα της αποστασίας του τον είχε οδηγήσει να επιβάλει βαριά φορολογία στο λαό και να απαιτήσει σημαντική χειρωνακτική υπηρεσία.» Ε. Χουάιτ, Π.Β. σ. 56. Τα πράγματα δεν επανήρθαν ποτέ ξανά για τον εκλεκτό λαό του Θεού. Έπραξαν όλα όσα ο Κύριος τούς είχε προειδοποιήσει να μην κάνουν, και έτσι θέρισαν τις θλιβερές συνέπειες.

ΣΚΕΨΗ: Σκεφτείτε τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν εάν η επόμενη γενιά δεν έχει τις αξίες και τα πιστεύω των προηγούμενων γενεών. Πώς πρέπει να αντιμετωπίσουμε ως εκκλησία αυτό το πρόβλημα; Πώς μπορούμε να μεταφέρουμε τις αξίες μας στους επόμενους;

ΤΑ ΔΥΟ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Μετά τον διαχωρισμό του έθνους, τα πράγματα πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο. Στο Βόρειο Βασίλειο του Ισραήλ, ο βασιλιάς Ιεροβοάμ έκανε κάποιες τρομερές, πνευματικά, επιλογές που είχαν μακροχρόνια επιρροή στο κακό.

Διαβάστε Α' Βασ. 12/ιβ' 26-31. Τι μας δείχνει αυτή η περικοπή για το πώς μπορούν οι περιστάσεις να τυφλώσουν την κρίση μας;

.....

.....

Η ειδωλολατρική λατρεία που εισήγαγε ο βασιλιάς έθεσε το έθνος σε καταστροφική πορεία. «Η αποστασία που άρχισε με τη βασιλεία του Ιεροβοάμ, γινόταν όλο και χειρότερη μέχρις ότου κατέληξε στην ολοκληρωτική καταστροφή του βασιλείου του Ισραήλ.» Ε. Χουάιτ, Π.Β. σ. 68. Το 722 π.Χ. ο Σαλμανασάρ, βασιλιάς της Ασσυρίας, κατέστρεψε τη χώρα και εξόρισε τους κατοίκους της σε διάφορα μέρη της αυτοκρατορίας του (δείτε Β' Βασ. 17/ιζ' 1-7). Δεν υπήρχε επιστροφή από την εξορία.

Τα πράγματα δεν ήταν τόσο άσχημα στο Νότιο βασίλειο, τουλάχιστον για την ώρα. Ο Κύριος προσπάθησε να σώσει τον λαό από την καταστροφή, όπως έκανε και με το Βόρειο βασίλειο. Γι' αυτούς η απειλή ερχόταν από τους Βαβυλώνιους. Δυστυχώς, με ελάχιστες εξαιρέσεις, ο Ιούδας είχε μία σειρά από βασιλείς που οδηγούσαν το έθνος σε μεγαλύτερη αποστασία.

Τι μας λένε αυτά τα εδάφια για την ηγεσία ορισμένων βασιλέων του Ιούδα; Β' Χρον. 33/λγ' 9,10, 21-23, Β' Βασ. 24/κδ' 8,9,18,19.

.....

.....

Παρά την τρομερή ηγεσία, υπάρχουν πολλά προφητικά βιβλία στην Αγία Γραφή, συμπεριλαμβανομένου και του βιβλίου του Ιερεμία, όπου εμπεριέχονται προφητείες του Θεού προς το λαό Του, σε μία προσπάθεια να τους απομακρύνει από την αμαρτία και την αποστασία που βρισκόταν στην καρδιά τους ως έθνος. Ο Κύριος δεν θα εγκατέλειπε το λαό Του χωρίς πρώτα να τους δώσει το χρόνο και την ευκαιρία να εγκαταλείψουν τις άνομες οδούς τους και να αποφύγουν έτσι την καταστροφή που ή αμαρτία τους, αναπόφευκτα, θα έφερνε.

ΣΚΕΨΗ: Είναι αδύνατο να δει κάποιος τον εαυτό του αντικειμενικά. Γιατί θα πρέπει, επομένως, να εξετάζουμε συνεχώς τη ζωή μας με γνώμονα την Αγία Γραφή; Ποιες άλλες σταθερές έχουμε;

Τρίτη 6 Οκτωβρίου

ΔΥΟ ΚΑΚΑ

Σε αυτήν την κατάσταση ο νεαρός Ιερεμίας ξεκίνησε την προφητική του διακονία. «Ο λόγος του Κυρίου» ήρθε σ' αυτόν και τον κήρυξε με την ελπίδα ότι οι άνθρωποι που θα τον άκουγαν θα απέφευγαν την επερχόμενη καταστροφή.

Διαβάστε Ιερ. 2/β' 1-28 και απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

Τι υποσχέσεις είχε δώσει ο Θεός στο λαό όταν ήταν ακόμη πιστοί; (Δείτε εδ. 2,3.)

.....
.....
.....

Τι αμαρτία έκαναν οι ιερείς, οι ποιμένες, και οι προφήτες; (Δείτε εδ. 8.)

.....
.....
.....

Με ποιους τρομερούς τρόπους αυταπατόνταν οι άνθρωποι όσον αφορά την πραγματική τους πνευματική κατάσταση; (Δείτε εδ. 23,24.)

.....
.....
.....

Παρότι το έθνος είχε κάποιες πνευματικές μεταρρυθμίσεις κατά την βασιλεία του Εζεκία και του Ιωσία, ο λαός επέστρεψε στις παλιές του συνήθειες και έπεσε σε χειρότερη αποστασία. Όπως και σε όλη του την υπηρεσία, ο Ιερεμίας δεν μίλησε αόριστα για το τι συνέβαινε. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα λόγια του στον Ιερ. 2/β' 13. Ο λαός είχε διαπράξει δύο κακά: Αρνήθηκαν τον Κύριο, την πηγή των ζωντανών νερών και, ως αποτέλεσμα, έσκαψαν λάκκους «συντετριμμένους» οι οποίοι, όπως ήταν φυσικό, δεν μπορούσαν να κρατήσουν μέσα τους νερό. Με άλλα λόγια, επειδή εγκατέλειψαν τον Κύριο, τα έχασαν όλα. Αυτά τα λόγια αποκτούν περισσότερη ουσία υπό το φως των λόγων του Ιησού στο Ιωάν. 4/δ' 10.

ΣΚΕΨΗ: Στο Ιερ. 2/β' 5 ο Κύριος λέει ότι ο λαός περπάτησε «οπίσω της ματαιότητας» και ως αποτέλεσμα «εματαιώθησαν». Η «ματαιότητα» είναι μία λέξη που συναντάμε αρκετά στο βιβλίο του Εκκλησιαστή, και συχνά μεταφράζεται ως «ατμός» ή «ανάσα». Πώς το να ασχολούμαστε με μάταια πράγματα μας κάνει μάταιους; Πώς αυτή η έννοια μας βοηθάει να καταλάβουμε εκείνους που, κατά καιρούς, αισθάνονται τη ζωή τους ανούσια ή μάταιη; Τι μπορούμε να τους πούμε;

Τετάρτη 7 Οκτωβρίου

Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑΚΗ ΑΠΕΙΛΗ

Το πολιτικό παρασκήνιο που διαμόρφωσε η υπηρεσία του Ιερεμία, έχει ως ένα σημείο χαθεί στην ιστορία. Δεν έχουμε δηλαδή στη διάθεσή μας πολλές λεπτομέρειες. Στην Αγία Γραφή όμως (και με τα αρχαιολογικά ευρήματα) έχουμε αρκετές πληροφορίες για την γενική εικόνα που επικρατούσε. Παρότι από ανθρώπινη πλευρά τα πράγματα έδειχναν πως δεν υπήρχε κανένας έλεγχος καθώς αυτά τα έθνη μάχονταν για εδάφη, δύναμη, και εξουσία, η Αγία Γραφή μας διδάσκει κάτι διαφορετικό. Διαβάστε Ιερ. 27/κζ' 6. Τι βλέπουμε εδώ;

.....

.....

.....

.....

Το μικρό βασίλειο του Ιούδα στα πρώτα χρόνια της διακονίας του Ιερεμία βρισκόταν σε πόλεμο με την Βαβυλώνα, την Αίγυπτο και την εξασθενημένη Ασσυρία. Με την πτώση της Ασσυριακής αυτοκρατορίας το 7^ο αι. π.Χ., η Αίγυπτος προσπάθησε να ανακτήσει δυνάμεις και την κυριαρχία της στην περιοχή. Ωστόσο, στη μάχη του Χαρκεμίς το 605 π.Χ., η Αίγυπτος συνθλίφθηκε από την Βαβυλώνα που έγινε η νέα παγκόσμια δύναμη. Αυτή η νέα δύναμη υπέταξε τον Ιούδα. Ο Ιωακείμ, βασιλιάς του Ιούδα, θα μπορούσε να σταθμίσει την κατάσταση δηλώνοντας υποταγή στον Βαβυλώνιο βασιλιά. Πολλοί όμως στην χώρα δεν ήθελαν να συμβεί αυτό. Ήθελαν να αγωνιστούν και να ελευθερωθούν από τους Βαβυλώνιους, παρότι δεν ήταν αυτό το θέλημα του Θεού. Απεναντίας, ο Θεός χρησιμοποίησε τους Βαβυλώνιους για να τιμωρήσει το έθνος για την αποστασία του. Διαβάστε Ιερ. 25/κε' 8-12. Ποιο ήταν το μήνυμα του Ιερεμία στον λαό του Ιούδα;

.....

.....

Επανειλημμένως ο Ιερεμίας προειδοποιούσε τον λαό για το τι θα συνέβαινε εξαιτίας των αμαρτιών τους, και όμως οι περισσότεροι πολιτικοί και θρησκευτικοί ηγέτες αρνούσαν να ακούσουν τις προειδοποιήσεις. Πίστευαν εκείνο που ήθελαν να πιστεύουν, ότι δηλαδή ο Κύριος θα τους ελευθέρωνε. Άλλωστε, δεν ήταν ο εκλεκτός λαός του Θεού;

ΣΚΕΨΗ: Υπήρχε ποτέ κάτι το οποίο αν και ήταν ολοφάνερα λάθος επιμένετε να θέλετε να το πιστεύετε; Τι μάθατε από αυτή σας την εμπειρία ώστε να μην την επαναλάβετε;

Πέμπτη 8 Οκτωβρίου

ΨΕΥΔΕΙΣ ΟΡΚΟΙ

Στο Ιερ. 5/ε' 1 ο Κύριος λέει στον λαό: «Περιέλθετε εν ταις οδοίς... και ζητήσατε εν ταις πλατείαις αυτής, εάν δύνασθε να εύρητε άνθρωπον, εάν υπάρχη ο ποιών κρίσιν, ο ζητών αλήθειαν, και θέλω συγχωρήσει εις αυτήν (την Ιερουσαλήμ)». Αυτό μας θυμίζει δύο ιστορίες. Η μία έχει να κάνει με τον Έλληνα φιλόσοφο του 4^{ου} αι. τον Διογένη, ο οποίος σύμφωνα με τον θρύλο περπατούσε με ένα φανάρι την ημέρα στην αγορά για να βρει έναν ειλικρινή άνθρωπο. Η άλλη ιστορία, για την οποία είμαστε σίγουροι ότι είναι αληθινή, είναι όταν ο Θεός μίλησε στον Αβραάμ και του είπε ότι εάν έβρισκε 50 δίκαιους (σταδιακά ο αριθμός μειώθηκε στους 10), δεν θα κατέστρεφε τα Σόδομα και τα Γόμορρα.

Εκείνο το οποίο ο Κύριος ήθελε να δείξει μέσω του δούλου Του Ιερεμιά ήταν το μέγεθος της αποστασίας και της αμαρτίας του λαού Του. Δεν υπήρχε κανένας δίκαιος και αναζητητής της αλήθειας.

Διαβάστε Ιερ. 5/ε' 2,3. Πόσο άσχημα ήταν τα πράγματα; (Δείτε Λευιτ. 19/ιθ' 12.)

.....
.....
.....
.....
.....

Αυτά τα εδάφια αγγίζουν ένα σημείο που συναντάμε σε όλο το βιβλίο. Όσο αμαρτωλό κι αν ήταν το έθνος, πολλοί πίστευαν ότι ήταν πιστοί και ακολουθούσαν τον Κύριο! Επικαλούνταν το όνομά Του με «ψευτιά» και όχι «εν αληθεία, εν κρίσει, και εν δικαιοσύνη» (Ιερ. 4/δ' 2), όπως ο Κύριος τους είχε προστάξει. Δεν υπάκουσαν στην προειδοποίηση του Θεού, και συνέχισαν τη ζωή και τις θρησκευτικές τους συνήθειες σαν να ήταν όλα εντάξει στη σχέση τους με τον Θεό, ενώ στην πραγματικότητα τίποτα δεν ήταν εντάξει.

Το μέγεθος της αυταπάτης τους φαίνεται στο Ιερ. 7/ζ' 4 όπου ο λαός έβρισκε ψεύτικη παρηγοριά στα λόγια, «Ο ναός του Κυρίου, ο ναός του Κυρίου, ο ναός του Κυρίου είναι ούτος», σαν ο ναός να ήταν ό,τι χρειάζονταν για να βεβαιωθούν ότι όλα πάνε καλά. Άλλο είναι το να ξέρεις ότι βρίσκεσαι σε κρίση, και άλλο το να είσαι σε κρίση και να μην το ξέρεις, αυτό είναι ακόμη χειρότερο.

ΣΚΕΨΗ: Σύμφωνα με την αλήθεια που έχουμε ως Αντβεντιστές της Εβδομής Ημέρας, πώς μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι δεν θα πέσουμε στην παγίδα να πιστέψουμε ότι η αποστολή μας αρκεί για να μας σώσει;

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

«Δεν θέλετε κάμνει κατά πάντα όσα ημείς κάμνομεν ενταύθα σήμερον, έκαστος ό,τι φανή αρεστόν εις τους οφθαλμούς αυτού» (Δευτ. 12/ιβ' 8). «Όταν υπακούσης εις την φωνήν Κυρίου του Θεού σου, ώστε να φυλάττης πάσας τας εντολάς αυτού, τας οποίας εγώ προστάζω εις σε σήμερον, να πράπτης το αρεστόν ενώπιον Κυρίου του Θεού σου» (Δευτ. 13/ιγ' 18). «Κατ' εκείνας τας ημέρας δεν ήτο βασιλεύς εν τω Ισραήλ, έκαστος έπρα-τεν ό,τι εφείνετο εις αυτόν ορθόν» (Κριτ. 17/ιζ' 6, 21/κα' 25).

Μία σημαντική αντίθεση παρουσιάζεται σ' αυτά τα εδάφια, ιδιαίτερα στην εποχή μας που δεν αρέσει στους ανθρώπους να τους λένε τι να κάνουν ή ποιο είναι το σωστό και ποιο το λάθος. Ωστόσο, μπορούμε να δούμε μία διακριτή διαφορά μεταξύ των δύο απόψεων που επικρατούν. Στη μία, οι άνθρωποι κάνουν ό,τι θεωρούν ότι είναι σωστό στα δικά τους μάτια, ενώ στην άλλη, οι άνθρωποι κάνουν εκείνο που είναι σωστό «στα μάτια Κυρίου του Θεού τους». Το πρόβλημα με την πρώτη περίπτωση είναι ότι πολλές φορές εκείνο που κάποιος θεωρεί σωστό, είναι λάθος για τον Θεό. Γι' αυτό πρέπει να τα υποτάσσουμε όλα, ακόμη και τη συνείδησή μας, στον Λόγο του Θεού.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Αναφέρετε ορισμένα παραδείγματα «καλών» ανθρώπων που έκαναν κακά πράγματα, πιστεύοντας ότι έκαναν το σωστό. Πολλές κοινωνίες σήμερα κοιτάζουν με τρόμο το παρελθόν βλέποντας τις συνήθειες άλλων εποχών. Τι μπορούμε να διδαχθούμε από το παρελθόν για το πόσο πρέπει να υποτασσόμαστε στις διδασκαλίες της Αγίας Γραφής, αλλά και να είμαστε προσεκτικοί στο πώς τις ερμηνεύουμε; Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι σε ορισμένες περιπτώσεις κάποια από τα «κακά» πράγματα έγιναν από ανθρώπους που πίστευαν ότι μπορούν να δικαιολογήσουν τις πράξεις τους μέσα από την Αγία Γραφή. Τι μας δείχνει αυτό για το πόσο βασικές και θεμελιώδεις πρέπει να είναι στα πιστεύω μας οι Δέκα Εντολές;
2. Καθώς μελετούμε τον Ιερεμία αυτήν την τριμηνία, πρέπει να έχουμε κατά νου ότι, παρά τις προειδοποιήσεις, οι άνθρωποι πίστευαν ότι ήταν εντάξει με τον Θεό. Τι ήταν εκείνο που τους οδήγησε στην αυταπάτη; Τι μήνυμα υπάρχει για μας σήμερα;